

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Jitky Zavřelové a Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **V. T.**, zastoupený Mgr. Michalem Sečánym, advokátem se sídlem Na strži 2102/61a, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2025, čj. MV-147972-3/OAM-2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 2. 2. 2026, čj. 61 A 12/2025-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobci bylo rozhodnutím ze dne 30. 6. 2023, č. j. KRPE-57800-22/ČJ-2023-170026-SV, uloženo správní vyhoštění na dobu jednoho roku podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Následně podal žalobce k Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „správní orgán I. stupně“) žádost dle § 122 odst. 5 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců, jíž se domáhal vydání nového rozhodnutí, kterým by byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Dne 26. 8. 2025 vydal správní orgán I. stupně usnesení č. j. CPR-23018-13/ČJ-2025-930310-V239, kterým řízení zastavil, neboť nebyly splněny podmínky § 122 odst. 5 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a usnesení o zastavení řízení potvrdil.

[3] Žalovaný se ztotožnil s prvostupňovým rozhodnutím, že nejsou dány důvody pro aplikaci § 122 odst. 5 písm. a) a písm. b) zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že žalobce není po dobu trvání překážky ve vycestování nucen k návratu na Ukrajinu. Po dobu platnosti

uděleného víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území není správní vyhoštění vykonatelné.

[4] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, který ji označeným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se se závěry správních orgánů, že rozhodnutí o správním vyhoštění je z důvodu existující překážky vycestování nevykonatelné, a proto nebyly splněny zákonné podmínky pro postup podle § 122 odst. 5 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců. Doba zákazu vstupu žalobci vůbec nezačala běžet, a tudíž nemohlo dojít ani k uplynutí její poloviny [podmínka písm. a)]. Žalobce rovněž nevycestoval a vzhledem k překážce vycestování vycestovat ani nemohl [podmínka písm. b)]. Podle krajského soudu v daném řízení správní orgány nemohly přistoupit ani k meritornímu posouzení důvodů žádosti, včetně tvrzených rodinných, humanitárních či pracovních okolností.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření

[5] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Z hlediska věcného identifikoval Nejvyšší správní soud následující okruhy námitek, které pro přehlednost uspořádal následovně. V prvním okruhu námitek poukazoval na nepřezkoumatelnost rozsudku. V druhém okruhu námitek poukazoval na vady v řízení. Krajský soud v odstavci 6 zmiňuje vyjádření žalovaného k podané žalobě a v odstavci 7 údajnou repliku žalobce k vyjádření žalovaného. Stěžovatel si však není vědom doručení vyjádření žalovaného k podané žalobě ani podání vlastní repliky k tomuto vyjádření. Krajský soud pochybil i tím, že stěžovateli nedoručil vyjádření k žalobě. V dalším okruhu námitek stěžovatel nesouhlasil se závěrem, že v daném řízení nebylo lze zkoumat zákonnost rozhodnutí o vyhoštění, jakož ani zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele. Správní orgány i soud postupovaly přepjatě formalisticky, když odmítly zohlednit humanitární a rodinné okolnosti případu. Z uvedených důvodů navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že soud vypořádal všechny žalobní námítky, a to v souladu s aktuální judikaturou. Žalovaný dále zopakoval důvody, pro které nemohlo být žádosti stěžovatele vyhověno. Z povahy věci se nemůže vyjádřit k vadám v řízení před krajským soudem.

[7] Žalobce podal k vyjádření repliku, v níž se pozastavil nad kusostí vyjádření žalovaného. Stěžovatel dále zopakoval a rozvedl námítky obsažené v kasační stížnosti, na kterých setrval. Výklad správních orgánů a soudu považuje za formalistický.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou.

[9] V řízení před krajským soudem rozhodoval samosoudce, první podmínka nepřijatelnosti byla tedy splněna. Co se týče přesahu vlastních zájmů stěžovatele, ten může

podle konstantní judikatury nastat v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*).

[10] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o zásadních a pro danou věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za mylnou (nálezy ÚS ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003-52, či ze dne 1. 6. 2005, čj. 2 Azs 391/2004-62).

[12] Vymezeným požadavkům krajský soud dostál. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, z jakého skutkového stavu vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Krajský soud dostatečně zdůvodnil, proč neshledal uplatněné námítky důvodné, resp. proč na základě nich nevyhověl návrhu na zrušení rozhodnutí žalovaného. Skutečnost, že stěžovatel s právním posouzením krajského soudu nesouhlasí, sama o sobě nezakládá nepřezkoumatelnost jeho rozsudku (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74).

[13] Další zásadní pochybení představuje podle stěžovatele nesprávná rekapitulace průběhu řízení před krajským soudem. Krajský soud v odstavci 6 napadeného rozsudku zmiňuje vyjádření žalovaného k žalobě a v odstavci 7 údajnou repliku žalobce k tomuto vyjádření. Stěžovatel však uvádí, že mu vyjádření žalovaného k žalobě nebylo doručeno. Nepodal ani repliku k tomuto vyjádření. Krajský soud podle něj zásadně pochybil i tím, že vyjádření žalovaného před vydáním rozsudku stěžovateli nezaslal.

[14] Rekapitulace průběhu řízení před krajským soudem není v uvedeném rozsahu přesná. Ze soudního spisu totiž plyne, že stěžovatel repliku k vyjádření žalovaného nepodal. Zmínka krajského soudu o této replice proto představuje zjevnou rekapitulační nepřesnost. Ta se však nijak nepromítla do posouzení žalobních námitek. Krajský soud z údajné repliky nevycházel, nepřikládal jí žádný význam a nezaložil na ní své rozhodnutí. Z těchto důvodů nelze popsané pochybení považovat za zásadní pochybení, resp. za nepřípustný zásah do práva na spravedlivý proces (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2007, čj. 2 Afs 91/2007-90, a na něj navazující rozhodnutí).

[15] Obdobně je třeba posoudit i další namítané pochybení. Krajský soud skutečně nezaslal stěžovateli vyjádření žalovaného k žalobě. Ani toto pochybení však v nyní posuzované věci nedosahuje intenzity vady, pro kterou by bylo nutné napadený rozsudek zrušit. Podle § 74

odst. 1 s. ř. s. platí, že došlé vyjádření žalovaného doručí soud žalobci. Tato povinnost souvisí se zásadou rovnosti účastníků řízení podle § 36 odst. 1 s. ř. s. a s principem kontradiktornosti soudního řízení. Nezaslání vyjádření žalovaného proto může představovat procesní pochybení. Podle ustálené judikatury NSS však nejde o vadu, která by bez dalšího vždy vedla ke zrušení rozhodnutí krajského soudu. Rozhodující je, zda nedoručené vyjádření obsahovalo nová skutková tvrzení, novou právní argumentaci nebo důkazy, zda z něj krajský soud při rozhodování vyšel a zda o ně opřel výrok nebo odůvodnění svého rozhodnutí. Vždy je tedy třeba posuzovat konkrétní okolnosti případu a zkoumat, zda vada mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 7. 2015, čj. 8 As 36/2015-54, ze dne 31. 3. 2022, čj. 5 As 320/2021-49, a ze dne 3. 8. 2016, č. j. 1 Azs 186/2016-26).

[16] V nyní posuzované věci vyjádření žalovaného k žalobě neobsahovalo žádnou novou skutkovou ani právní argumentaci, k níž by bylo nezbytné stěžovateli poskytnout prostor k reakci. Žalovaný v něm v podstatě setrval na závěrech obsažených ve správních rozhodnutích a navrhl zamítnutí žaloby. Krajský soud na tomto vyjádření své rozhodnutí nezaložil; při posouzení žalobních námitek vycházel z obsahu správního spisu, z aplikovatelné zákonné úpravy a z judikatury. Ani sám stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně neuvádí, jakou argumentaci by v reakci na vyjádření žalovaného uplatnil a jak by tato argumentace mohla vést k jinému výsledku řízení. Nejde tedy o situaci, kdy by nezaslané podání obsahovalo rozhodné nové tvrzení, důkaz nebo procesní námitku, na níž by krajský soud své rozhodnutí založil, jako například námitku opožděnosti žaloby (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2012, čj. 1 Afs 5/2012-31). Nejde ani o případ, kdy by soud vycházel z podkladů nebo vyjádření, s nimiž účastníka neseznámil a které byly pro jeho rozhodnutí určující (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2023, čj. 10 As 359/2022-78). Pochybení krajského soudu proto nemohlo ovlivnit zákonnost napadeného rozsudku a nepředstavuje zásadní procesní vadu, která by mohla založit přijatelnost kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s.

[17] Přijatelnost kasační stížnosti neshledal Nejvyšší správní soud ani na základě zbývajících námitek.

[18] Obsah spisu poskytuje dostatečnou oporu pro závěr správních orgánů, že stěžovatel nesplnil podmínky dle § 122 odst. 5 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o správním vyhoštění se totiž z důvodu existence překážky vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců (ozbrojený konflikt na Ukrajině) nestalo vykonatelným, a stěžovatel tak nemohl vycestovat a současně nemohla začít běžet ani doba zákazu vstupu, jejíž běh je vázán právě na vykonatelnost rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2016, čj. 1 Azs 89/2016-23, bod 24).

[19] Zásadní pochybení Nejvyšší správní soud neshledal ani v závěru krajského soudu, že správní orgány nebyly v této věci povinny se zabývat dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Obecně lze stěžovateli přisvědčit, že přiměřenost rozhodnutí s ohledem na jeho dopad do soukromého a rodinného života cizince je třeba posuzovat vždy, a to i u procesních rozhodnutí jako je usnesení o zastavení řízení. Zároveň smyslem posuzování přiměřenosti je právě možnost prominout nesplnění nějaké zákonné podmínky cizincem, pokud by trvání na ní mělo nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života cizince. Tento závěr jasně vyplývá z nedávného rozsudku rozšířeného senátu

Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2025, čj. 8 Azs 99/2023-65. Krajský soud tedy nesprávně vyšel z již překonané judikatury.

[20] Nicméně přiměřenost lze posuzovat jen v případě, kdy rozhodnutím je do soukromého a rodinného života cizince zasaženo. Pokud není zásah dán, tak není co poměřovat. Ostatně i rozšířený senát v právě citovaném rozsudku upozornil, že přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života je třeba u zastavení řízení posuzovat pouze v případech, v nichž je takový dopad myslitelný (bod 43). Tento samý závěr vyplývá i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Chráněnou součástí soukromého a rodinného života cizince v tomto kontextu je pobyt na území, kde soukromý a rodinný život realizuje. Zásahem do tohoto základního práva cizince, který je třeba poměřovat s protichůdným veřejným zájmem, je poté absence pobytového oprávnění (ztráta nebo neudělení) v důsledku daného rozhodnutí, tedy nemožnost cizince pobývat na území.

[21] V nyní posuzované věci v důsledku správního rozhodnutí nedošlo k žádnému zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Jak uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí, stěžovatel v době rozhodnutí žalovaného disponoval platným pobytovým titulem a správní vyhoštění nebylo vykonatelné. Stěžovatel mohl tedy legálně pobývat na území se svou rodinnou a správní rozhodnutí v této věci, tedy nevyhovění jeho žádosti o nové rozhodnutí ve věci správního vyhoštění, na to nemělo žádný vliv. Jakýkoliv zásah do soukromého a rodinného života stále platným správním vyhoštěním byl v daném momentě pouze hypotetický. Odvíjel by se až od případné ztráty pobytu za účelem strpění někdy v budoucnu. Pokud tedy v nyní posuzovaném případě rozhodnutím žalovaného nedošlo k zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, nebylo možno vůbec přiměřenost zásahu posuzovat. Není tedy v tomto konkrétním případě zásadním pochybením, pokud krajský soud uzavřel, že žalovaný nebyl povinen se přiměřeností dopadu svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele zabývat.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud neshledal na podkladě kasační stížnosti podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[23] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 53). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Tomáš Foltas
předseda senátu